proLékaře.cz | 23.11.2026

Dvojnásobná vražda s usvědčujícím kousnutím na těle pachatele – kazuistika

Markéta Kulvajtová[1], Jiří Hladík[1], Lucie Zemančíková[2]

[1] Ústav soudního lékařství 3. LF UK a FNKV, Praha
[2] Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy, SKPV, OOK, 1. oddělení

SOUHRN

Autoři prezentují případ dvojnásobné vraždy ostrým nástrojem, ve kterém se pachatel pokusil zakrýt své jednání posmrtným spálením pozůstatků a následným přejetím automobilem. V průběhu zápasu zanechala jedna z obětí na těle útočníka ránu kousnutím, která se stala předmětem dalšího zkoumání, spočívajícím ve vytvoření otisků chrupu obou obětí v průběhu soudní pitvy a následným porovnáváním stop trasology Kriminalistického ústavu Praha.

Klíčová slova: dvojnásobná vražda – bodnořezná poranění – zakrytí činu – rána kousnutím – otisky chrupu

Double homicide with a damning bite mark on the offender´s body – case report

SUMMARY

The authors deal with a case of a double homicide, the parental murder made by their older son, which was committed by a combination of stabbing and cutting wounds. The perpetra-tor tried to hide the bodies, so he doused them with gasoline and set fire to them on a lonely forest road. Then he ran over the remains by his car. The cause of death was in both cases open wound of the neck - autopsy findings of the woman´s body testified for a blood aspi-ration, on the man´s body it was not clear for a partial charring, so the possibilities were blood aspiration, air embolism or external bleeding with haemorrhagic shock. There were also many other injuries on the bodies, especially of the post-mortem origin. During the combat, one of the victims – the mother – bit the assailant´s left forearm. So a few days after creation the injury on murderer´s left upper extremity, the police technicians took photos and during the forensic autopsies of both bodies, authors created the impressions of the teeth. The utilities were loaned from Department of Stomatology of University Hospital Královské Vinohrady in Prague and they were designed for the general adult population. The work was more difficult for the state of mortal remains, which were damaged by combination of fire and blunt violence. However finally the impressions of each arch were made, and they were given to the experts from Institute of Criminalistic Prague, who compared them with pictures of the bite mark. The results of this analysis were used in a court as evidence against the perpetrator.

Keywords: double homicide – stab and slashed wounds – covering the crime – bite mark - impressions of the teeth

Soud Lek 2017; 62(1): 2–5

Vraždy mezi rodinnými příslušníky nejsou příliš vzácné, stejně jako snaha o zakrytí trestného činu likvidací pozůstatků zemřelých, např. založením požáru (1), rozčleněním těl, pohřbením na opuštěném místě apod. Zakládání ohně za užití vhodného podpalovače jako způsob zakrytí usmrcení jiné osoby samo o sobě též není raritní (2,3). Kombinace odstranění pozůstatků obětí lze však na pracovištích soudních lékařství spatřit poměrně zřídka, zejména pak spojení ohně a tupých poranění při následném přejetí osobním automobilem.

Působení různých forem fyzikálního, resp. mechanického násilí na lidské tělo vede k znehodnocení intravitálně vzniklých poranění a objevení se postmortálních poranění, která jsou vzhledem k termickému poškození obtížněji hodnotitelná, v některých případech je téměř nemožné se vyjádřit k vlastní příčině smrti.

✉ ***Adresa pro korespondenci:***
MUDr. Markéta Kulvajtová
Ústav soudního lékařství 3. LF UK a FNKV
Šrobárova 50, 100 34 Praha 10
tel.: 267 163 572
e-mail: marketa.kulvajtova@fnkv.cz

V prezentovaném případu přispělo k objasnění zejména přiznání pachatele, který s policií ochotně spolupracoval, vylíčil celý děj daného trestného činu, včetně snahy o zakrytí vraždy s detailním popisem jednotlivých úkonů, které na tělech zemřelých učinil. Důležitou skutečností byl nález atypického poranění na těle pachatele, a to poranění vzniklého stiskem lidských čelistí, tedy kousnutím. Tento nepříliš častý nález (vyjma sexuálních napadení), tj. pokousání pachatele obětí jako známky obrany proti útoku (4), vedl k vytvoření otisků zubních oblouků obětí, které byly dále předány ke zkoumání a porovnání s výše zmíněným zraněním na těle pachatele, a následně použity jako jeden z důkazních materiálů.

POPIS PŘÍPADU

1. Vyšetřené okolnosti

V září roku 2015 bylo na policii přijato oznámení od mladého muže vietnamské národnosti, že již 3 dny pohřešuje své rodiče. Prvotním šetřením bylo zjištěno, že oba zmizeli z vlastní prodejny potravin, kde zanechali své mobilní telefony, provozovna nebyla uzavřena a v místnostech se na podlaze nacházely krevní skvrny.

K výslechu byl přizván také bratr oznamovatele, starší ze synů, který uvedl, že rodiče v místnosti skladu usmrtil. Důvodem útoku byly nadávky a facky ze strany otce. Neboť měl ve chvíli konfliktu

proLékaře.cz | 23.11.2026

v ruce nůž, který zrovna umýval, napadl otce celkem třemi řeznými ranami do oblasti krku a obličeje. Poté zavolal na matku, přitáhl ji k otci na zem a řízl ji do krku. Matka se bránila a kousla ho do levého předloktí, tak ji podruhé řízl a následně zpředu bodl do krku. Ihned po činu použitý kuchyňský nůž délky 20 cm umyl a dal mezi ostatní nádobí. Těla rodičů zabalil do fólie, nákladním vozíkem převezl do auta, matku uložil do kufru a otce za sedadlo řidiče na zem. Vlastní zakrvácené oděvní svršky vyhodil do kontejneru a celou noc uklízel prostor prodejny.

Následující noc pachatel s vozem dojel na lesní cestu, kde zemřelé vyložil a po polití benzínem zapálil. Oheň nechal hořet asi jednu hodinu, a jelikož těla zcela neshořela, přejel po nich následně dvakrát vozem. Při přejíždění došlo u obou k oddělení levé horní končetiny, u muže dále hlavy. Poté torza odtáhl do lesa, položil přes sebe a překryl větvemi.

2. Pitevní nález a prohlídka pachatele

Při pitvě zemřelého muže bylo zjištěno ohoření až zuhelnatění tkání s oddělením hlavy v úrovni 4. a 5. krčního obratle a levé horní končetiny v oblasti paže a další posmrtně vzniklá poranění v souvislosti s politím těla hořlavinou, zapálením a následným přejetím (obr. 1). Z poranění ostrým nástrojem se na hlavě nacházelo celkem 7 defektů kůže hladkých okrajů charakteru ran bodných a řezných, v oblasti krku dvě řezná poranění, a to řezná rána na přední stěně hrtanu na hranici hrtanové příklopky, jdoucí po celém předním obvodu hrtanu, a řezná rána přední stěny průdušnice v úrovni 4. prstencové chrupavky. Bezprostřední příčinou smrti bylo otevřené poranění krku, ovšem k přímému mechanismu, tj. zda došlo k aspiraci krve, vykrvácení z poranění velkých krčních cév či k vzduchové embolii, se vzhledem k částečnému zuhelnatění těla nebylo možno vyjádřit. Stanovení přítomnosti karbonylhemoglobinu v malém množství nalezené krve bylo pozitivní, avšak vzhledem k částečnému zuhelnatění

Obr. 1. Tělo zemřelého muže před pitvou.

Obr. 2. Otisk horního zubního oblouku zemřelé ženy.

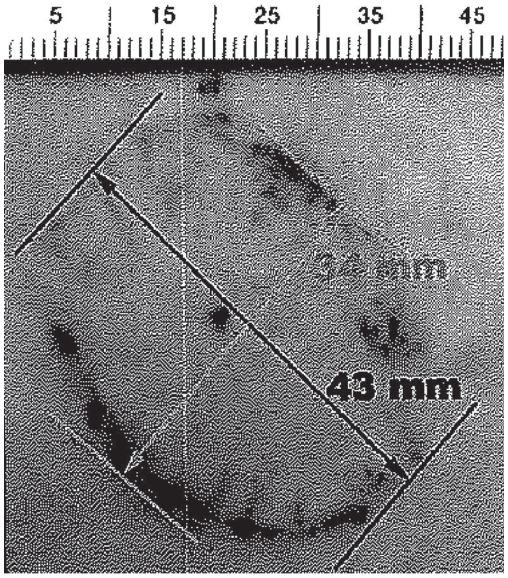
Obr. 3. Vypreparovaná dolní čelist zemřelé ženy.

Obr. 4. Sádrový odlitek chrupu.

jej nelze považovat za signifikantní průkaz vitální reakce. V dýchacích cestách nebyla zjištěna přítomnost sazí.

Pitvou zemřelé ženy bylo zjištěno ohoření celého těla s ložiskovým zuhelnatěním měkkých tkání a oddělením levé horní končetiny v místě ramenního kloubu a další poranění, která

Obr. 5. Rána kousnutím na levém předloktí pachatele.

proLékaře.cz | 23.11.2026

vznikla v souvislosti s politím těla hořlavinou, zapálením a následným přejetím a jež prokazatelně nejevila známky vitální reakce. Z intravitálních úrazových změn bylo zjištěno hluboké bodnořezné poranění přední stěny průdušnice s příčně jdoucí ránou délky 0,4 cm mezi 4. a 5. prstencovou chrupavkou. Bezprostřední příčinou smrti bylo otevřené bodnořezné poranění krku a vzhledem k nálezu velkého množství krve v horních dýchacích cestách a v hltanu, mechanismus s největší pravděpodobností spočíval v aspiraci krve, vedoucí k dušení. Stanovení přítomnosti karbonylhemoglobinu bylo v tomto případě negativní.

V analyzovaných vzorcích krve a orgánů obou zemřelých nebyla zjištěna přítomnost extraktivních toxických látek, ani jejich metabolitů.

Na těle pachatele byla také přítomna poranění, a to řezná rána na pravém ukazováku, řezné rány dlaní, čárkovitá oděrka na pravém předloktí a rána kousnutím ve formě pohmoždění s krevním výronem na levém předloktí. Vzhledem k přítomnosti posledního jmenovaného zranění, byl policií v rámci provedení soudních pitev vznesen požadavek na vyhotovení otisků chrupu obou zemřelých pro potřeby dalšího znaleckého zkoumání.

3. Stomatologický nález

Stomatologickou klinikou Fakultní nemocnice Královské Vinohrady v Praze byla zapůjčena sada otiskovacích lžic, určených pro chrup běžné dospělé populace, alginátová otiskovací hmota s odměrkou a míchací nádobkou. Před vlastním vyhotovením otisků bylo nutno čelisti uvést do správného anatomického postavení, které bylo vlivem žáru a tupého násilí porušeno, uvolněné zuby byly zpět zasazeny do svých lůžek. Chrup byl dále šetrně očištěn od zbytků ohořelých měkkých tkání. Dle návodu byla hmota rozmíchána, provedeny vlastní otisky chrupu obou zemřelých dle instrukcí lékařů Stomatologické kliniky, dokončená fáze tuhnutí byla indikována barevnými změnami.

Výsledné otisky zachycovaly současný stav chrupu zemřelých, tudíž zejména sklon jednotlivých uvolněných zubů byl ovlivněn výše uvedenými artefakty. V horní čelisti ženy se podařilo otisknout kompletní dentici (obr. 2), dolní čelist vykazovala chybění jednoho zubu s vyhlazením lůžka (obr. 3), což se jevilo jako příznivý znak pro další komparaci s poraněním. Pro úplnost byly vytvořeny též otisky čelistí zemřelého muže. Hotový materiál byl omyt, osušen, zadokumentován přítomnými kriminalistickými techniky a následně dodán na Stomatologickou kliniku k vytvoření sádrových odlitků (obr. 4), které byly hotovy do druhého dne. Tyto poté předány policii k dalšímu zkoumání.

Srovnávacím materiálem pro hotové odlitky bylo poranění na těle pachatele, rána kousnutím, která byla charakteru oválného podkožního krevního výronu, velikosti v podélné ose 43 mm, v příčné ose 34 mm (obr. 5).

DISKUZE

Posmrtné ohoření těl v podmínkách, které nedovolují po určitou dobu udržovat konstantně vysokou teplotu, vedoucí k úplnému zuhelnatění lidských pozůstatků (5), dává naději nejen na určení vlastní příčiny smrti, ale též možnost provedení odběrů tělních tekutin, parenchymatosních orgánů a tkání pro potřeby toxikologického vyšetření či DNA analýzy a v prezentovaném případu též rekonstrukci chrupu obou zemřelých s vyhotovením otisků za účelem objasnění původce poranění na těle útočníka (6-8).

Historie forenzní stomatologie s nadsázkou sahá do období stvoření světa, kde byl ponechán první otisk lidského chrupu v zakázaném ovoci, rostoucím v zahradě Eden. První zmínka o srovnání rány kousnutím s chrupem podezřelého se datuje do roku 1870 v případu vraždy paní Robinsonové, na jejíž paži bylo nalezeno poranění kousnutím, mající jedinečný charakter. Za účasti vyšetřujícího dentisty byla provedena komparace s otisky zubů jednoho z podezřelých, kterého tato vyloučila, a dále s otiskem chrupu manžela, který vykazoval určité společné znaky s poraněním zemřelé, avšak manžel nakonec soudem nebyl shledán vinným. S rozvojem technologií, umožňujících detailní popis zubních oblouků člověka (např. počítačová tomografie, rastrovací světelná mikroskopie, laserové skenování apod.), se postupně stávala role známek kousnutí ponechaných na těle oběti, na potravě či předmětech stále důležitější (9).

Tato metoda, která obohacuje praxi soudního lékaře, není prováděna rutinně. V prezentovaném případu probíhala ve spolupráci se stomatology a trasology Kriminalistického ústavu Praha, kteří zhotovili otisky chrupu, srovnávací odlitky a poté prováděli komparaci se zjištěným poraněním. Cena otisku čelistí s vytvořením sádrového odlitku se dle Stomatologické kliniky FNKV pohybuje okolo 200,- Kč (Věstník MZ ČR, částka 4/2016, Cenové rozhodnutí 1/2016/FAR ze dne 1. 4. 2016 – 80001 Studijní model s otiskem 113,- Kč).

Výsledná interpretace závěrů byla ovlivněna mnoha okolnostmi, např. již zmíněným stavem těl obětí. Limitujícím faktorem pro komparaci se ukázal být čas, tedy doba od vzniku poranění k jeho vyfotografování, která čítala 4 dny. Za tuto dobu již byly vyznačeny hojivé procesy ve smyslu vstřebávání krevního výronu, takže otisky zubních oblouků nebyly již celistvé. Pro časovou prodlevu byl také zcela znemožněn stěr z poranění na přítomnost slin s možností stanovení DNA profilu (10).

Na základě mnoha sledování a výzkumů se ukázalo, že signifikantní výsledky v porovnávání ran kousnutím s chrupem pachatele dává morfologie a poziční uspořádání horních a dolních předních šesti zubů. Pro vyšší pravděpodobnost shody je možno v určitých případech zařadit i třenové zuby a stoličky, které se běžně v identifikaci těchto ran neužívají a nelze opomenout ani zobrazovací metody, zejména nejmodernější 3D digitální skeny v rámci počítačové tomografie, dávající data týkající se i měkkých tkání a vnitřní stavby chrupu (11).

Přestože nelze tento důkazní materiál považovat v trestním řízení za zásadní, doplňuje celkový obraz skutku, neboť lidský chrup je u každého člověka unikátní, daný tvarem jednotlivých zubů, jejich vzájemným postavením, chorobnými změnami či chyběním složek chrupu.

PROHLÁŠENÍ

Autor práce prohlašuje, že v souvislosti s tématem, vznikem a publikací tohoto článku není ve střetu zájmů a vznik ani publikace článku nebyly podpořeny žádnou farmaceutickou firmou. Toto prohlášení se týká i všech spoluautorů.

LITERATURA

1. **Pilin A. Termické změny. In: Hirt M a kolektiv.** Soudní lékařství I. díl. Praha: Grada; 2015: 215.
2. **Türner AR, Akçan R, Karacaoğlu E et al.** Postmortem burning of the corpses following homicide. J Forensic Leg Med 2012; 19(4): 223-228.
3. **Fanton L, Jdeed K, Tilhet-Coartet S, Malicier D.** Criminal burning. Forensic Sci Int 2006; 158(2-3): 87-93.
4. **Štefan J, Hladík J a kol.** Soudní lékařství a jeho moderní trendy. Praha: Grada; 2012: 69.
5. **Bohnert M, Rost T, Pollak S.** The degree of destruction of human bodies in relation to the duration of the fire. Forensic Sci Int 1998; 95(1): 11-21.

proLékaře.cz | 23.11.2026

6. **Verma AK, Kumar S, Bhattacharya S.** Identification of person with the help of bite mark analysis. J Oral Biol Craniofac Res 2013; 3(2): 88-91.
7. **Whittaker DK.** Forensic densitry in the identification of victims and assailants. J Clin Fo-rensic Med 1995; 2(3): 145-151.
8. **Sweet D, Pretty IA.** A look at forensic densitry – Part 2: Teeth as weapons of violence – identification of bitemark perpetrators. Br Dent J 2001; 190: 415-418.
9. **Balachander N, Babu NA, Jimson S, Priyadharsini CV, Masthan KM.** Evolution of forensic odontology: An overview. J Pharm Bioallied Sci 2015; 7(1): 176-180.
10. **Silva RH, Musse Jde O, Melani RF, Oliveira RN.** Human bite mark identification and DNA technology in forensic dentistry. Braz J Oral Sci 2006; 5(19): 1193-1197.
11. **Franco A, Willems G., Souza PH, Bekkering GE, Thevissen P.** The uniqueness of the human dentition as forensic evidence: a systematic review on the technological methodolo-gy. Int J Legal Med 2015; 129: 1277-1283.

MILUKOV 2016

Ve dnech 8.-9. září 2016 se uskutečnil v Mikulově již osmý ročník Mezinárodního kongresu úrazové chirurgie a soudního lékařství. Tradičním pořadatelem akce byla Klinika úrazové chirurgie Lékařské fakulty Masarykovy univerzity a Traumacentrum Fakultní nemocnice Brno spolu s Ústavem soudního lékařství Lékařské fakulty Masarykovy univerzity a Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně. Záštitu nad kongresem převzal nejvyšší státní zástupce JUDr. Pavel Zeman, děkan LF MU prof. MUDr. Jiří Mayer, CSc., ředitel Fakultní nemocnice Brno MUDr. Roman Kraus, MBA a ředitel Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně MUDr. Martin Pavlík, Ph.D., DESA, EDIC. Odborné garance se ujala Česká společnost pro úrazovou chirurgii ČLS JEP a Česká společnost soudního lékařství a soudní toxikologie ČLS JEP. Místem konání zůstalo kongresové centrum mikulovského hotelu Galant, který kromě ubytování a oficiálního programu nabídl hostům i pestrou ochutnávku pálavských vín.

Oproti minulým ročníkům bylo jako jedno z hlavních zvoleno téma „***Problémy při znaleckém posuzování***", nad kterým se rozvinula dlouhá a vášnivá debata jak ze strany lékařů, tak ze strany právníků. Závěr byl, že NSZ vypracuje stanovisko k povinné mlčenlivost znalců zejména oboru zdravotnictví, a to bude následně publikováno v co nejširším měřítku. Další témata již prakticky kopírovala na těchto kongresech řešenou a osvědčenou problematiku. Byla zařazena do těchto sekcí: Soudní lékařství I a II, Dutinová poranění – břicho, Traumatologie I a II, Dutinová poranění - hrudník a Varia. Během dvou kongresových dní zaznělo přes 60 ústních sdělení. Ke shlédnutí bylo rovněž instalováno několik posterů. Jako obvykle bylo možné celý ročník sledovat online na portálu www.akutne.cz.

Čtvrteční společenský večer proběhl tentokrát v kongresovém sále hotelu Galant. Premiérově hrála k tanci a poslechu kapela Těsně vedle. Nečekaným, ale o to příjemnějším zpestřením společenského večera byla návštěva charismatické herečky Chantal Poullain, jakožto královny paralelně probíhajícího Pálavského vinobraní.

Na závěr nezbývá než pozvat zájemce na příští ročník, který proběhne opět na stejném místě v první polovině září 2017.

MUDr. Miroslav Ďatko, Ph.D.
Doc. MUDr. František Vorel, CSc.

